

Posudek oponenta diplomové práce.

Jméno diplomanta: **Jan Januš**

Téma a rozsah práce: **Prezidentské volby v historii Československého státu; 108 stran (85 stran textu)** ovšem při nižším počtu znaků na stránku - předepsaný rozsah diplomová práce ale splňuje

Datum odevzdání práce: **červen 2011**

Aktuálnost (novost) tématu:

Pro ústavní právo jako předmět platného práva předložená diplomová práce aktuální není. Je převážně popisem právní úpravy a vlastních prezidentských voleb v Československu od r. 1918 do roku 1992, resp. do roku 1990. Již samo téma by zřejmě mělo být zpracováno na katedře právních dějin, protože existence Československa a jeho ústavních institutů je uzavřenou kapitolou.

Náročnost tématu:

Zvolené téma bylo pro autora na jedné straně náročné v tom, že není "pamětníkem" doby a událostí, které popisuje, a tudíž musel všechno vyčíst z pramenů a z literatury. Na druhé straně není zvolené téma náročné v tom, že vše bylo literaturou zpracováno, popsáno. Autor tak vytěžil prameny a shrnul je do své diplomové práce. Práce je převážně popisná, autor právní úpravu neanalyzuje, nezkoumá její efektivitu.

Kriteria hodnocení práce:

Po stránce formální (rozsah, jazyk, práce s prameny, poznámkový aparát, seznam literatury) práce splňuje požadavky na tento druh prací kladených. Po stránce obsahové mám však značné pochybnosti, že práce je z ústavního práva. Na pozadí ústavní a zákonné úpravy někdy velmi detailně popisuje průběh prezidentských voleb v Československu. Je jistě zajímavé si přečíst, v kolik hodin přesně začala a skončila jaká schůze a kdo na ní promluvil, ale má to ústavní význam? Práce je tak spíše "literaturou faktu", ústavních aspektů si všímá jen velmi málo a okrajově. Pro diplomovou práci z ústavního práva by jistě bylo přínosnější, kdyby např. autor zaujal názor, jak měl být skládán slib prezidenta (měl-li prezident slib přečíst, podepsat či jen říci "slibuji") nebo z jakého počtu volitelů se určoval minimální počet hlasů nutných pro zvolení kandidáta, kdo vůbec kandidáty mohl navrhopvat, v jakých lhůtách, kdy přesně začínalo funkční období prezidenta a kdy končilo apod. Problém určení délky funkčního období prezidenta Novotného (zvoleného v r. 1957 podle Ústavy z 9. května 1948 na sedm let) po nabytí účinnosti Ústavy ČSSR (která pro prezidenta republiky stanovila pětileté funkční období), snad přímo vybízí k úvaze o úloze "přechodných ustanovení" v právním předpise.

Na druhé straně se rozhodně diplomantovi nedá upřít faktografická až detailní přesnost při popisu jednotlivých volebních schůzí, využití značného záběru pramenů (literatury, právních předpisů, internetu). Stejně tak oceňuji, že se, až úzkostlivě, drží tématu (někdy by širší společenské souvislosti zřejmě nebylo na škodu zmínit): Nepochopitelné však pro mě je, proč marné pokusy o zvolení prezidenta ČSFR v roce 1992 odbyl na půl stránce (str. 81). To nebyly "prezidentské volby v historii Československého státu"?

O spíše žurnalistickém pojetí práce svědčí - dle mého názoru - i struktura jednotlivých částí - "volbav psané rovině" a "volba ... v praktické rovině". Nejsem přesvědčen o správnosti takového "oddělení". Ani název "Sametová revoluce" není ústavně právním

termínem. Naproti tomu - proč "tzv. ústavodárné Národní shromáždění" (str. 35), když ústavodárné Národní shromáždění byl oficiální název?

Hodnotu práce tak spatřuji spíše v přehledném sebrání faktů na dané téma. Je napsána velmi "čtivě", přehledně, s odpovídající úrovní jazykového, stylistického i grafického zpracování.

Další vyjádření k práci:

Jak jsem konstatoval již výše, nemá práce převažující ústavně právní aspekt a ty ústavně právní aspekty, které obsahuje, nejsou zcela bez chyb. Za nepodstatnou chybu považuji název kapitoly na str. 51 a 56 - "Prezidentské volby v období účinnosti páté hlavy Ústavy Československé socialistické republiky". Proč jenom za dobu účinnosti páté hlavy? Ústavu je nutné brát jako celek. Navíc pátá hlava Ústavy ČSSR obsahovala ustanovení o vládě, ne o prezidentu republiky.

Za ústavně problematičtější však považuji autorovo tvrzení na str. 67, že prezident Svoboda byl "zbaven své prezidentské funkce". Z čeho tak diplomant dovozuje? Jakým aktem se tak stalo? Stejně tak jsou ústavně nepřesné obraty na str. 68 a 69 "českých poslanců Sněmovny národů" a "slovenských poslanců Sněmovny národů". Ústavní zákon o československé federaci hovoří o "poslancích zvolených v České socialistické republice" a o "poslancích zvolených v Slovenské socialistické republice". Do "českých" a "slovenských" poslanců by se totiž "nevešli" poslanci, příslušníci národnostních menšin, kteří ve Sněmovně národů též byli zastoupeni. Možná zdánlivá maličkost, slovíčkaření. Ale má větší ústavní význam přesná citace ústavního zákona, nebo uvedení (na téže stránce), že konec schůze byl v 11 hodin a 36 minut?

Doporučení práce k obhajobě:

Přes uvedené výtky práci **doporučuji** k ústní obhajobě.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Při ústní obhajobě by se J. Januš měl jednak vyjádřit k výtkám v tomto posudku a jednak vyslovit k otázce legitimacy volby dr. Emila Háchy prezidentem v r. 1938 v kontextu s ústavním dekretem č. 11/1944 Úř. věst. čs., o obnovení právního pořádku (ne řádu, jak autor uvádí na str. 33), resp. v kontextu s dobou nesvobody.

Navržený klasifikační stupeň:

Celková klasifikace je odvislá od ústní obhajoby práce; vzhledem k výtkám uvedeným v tomto posudku však dle mého názoru nemůže být lepší než **dobře**.

V Praze dne 13. 9. 2011

JUDr. Jiří Hřebejk

Posudek oponenta diplomové práce.

Jméno diplomanta: **Jan Januš**

Téma a rozsah práce: **Prezidentské volby v historii Československého státu; 108 stran (85 stran textu)** ovšem při nižším počtu znaků na stránku - předepsaný rozsah diplomová práce ale splňuje

Datum odevzdání práce: **červen 2011**

Aktuálnost (novost) tématu:

Pro ústavní právo jako předmět platného práva předložená diplomová práce aktuální není. Je převážně popisem právní úpravy a vlastních prezidentských voleb v Československu od r. 1918 do roku 1992, resp. do roku 1990. Již samo téma by zřejmě mělo být zpracováno na katedře právních dějin, protože existence Československa a jeho ústavních institutů je uzavřenou kapitolou.

Náročnost tématu:

Zvolené téma bylo pro autora na jedné straně náročné v tom, že není "pamětníkem" doby a událostí, které popisuje, a tudíž musel všechno vyčíst z pramenů a z literatury. Na druhé straně není zvolené téma náročné v tom, že vše bylo literaturou zpracováno, popsáno. Autor tak vytěžil prameny a shrnul je do své diplomové práce. Práce je převážně popisná, autor právní úpravu neanalyzuje, nezkoumá její efektivitu.

Kriteria hodnocení práce:

Po stránce formální (rozsah, jazyk, práce s prameny, poznámkový aparát, seznam literatury) práce splňuje požadavky na tento druh prací kladených. Po stránce obsahové mám však značné pochybnosti, že práce je z ústavního práva. Na pozadí ústavní a zákonné úpravy někdy velmi detailně popisuje průběh prezidentských voleb v Československu. Je jistě zajímavé si přečíst, v kolik hodin přesně začala a skončila jaká schůze a kdo na ní promluvil, ale má to ústavní význam? Práce je tak spíše "literaturou faktu", ústavních aspektů si všímá jen velmi málo a okrajově. Pro diplomovou práci z ústavního práva by jistě bylo přínosnější, kdyby např. autor zaujal názor, jak měl být skládán slib prezidenta (měl-li prezident slib přečíst, podepsat či jen říci "slibuji") nebo z jakého počtu volitelů se určoval minimální počet hlasů nutných pro zvolení kandidáta, kdo vůbec kandidáty mohl navrhopvat, v jakých lhůtách, kdy přesně začínalo funkční období prezidenta a kdy končilo apod. Problém určení délky funkčního období prezidenta Novotného (zvoleného v r. 1957 podle Ústavy z 9. května 1948 na sedm let) po nabytí účinnosti Ústavy ČSSR (která pro prezidenta republiky stanovila pětileté funkční období), snad přímo vybízí k úvaze o úloze "přechodných ustanovení" v právním předpise.

Na druhé straně se rozhodně diplomantovi nedá upřít faktografická až detailní přesnost při popisu jednotlivých volebních schůzí, využití značného záběru pramenů (literatury, právních předpisů, internetu). Stejně tak oceňuji, že se, až úzkostlivě, drží tématu (někdy by širší společenské souvislosti zřejmě nebylo na škodu zmínit): Nepochopitelné však pro mě je, proč marné pokusy o zvolení prezidenta ČSFR v roce 1992 odbyl na půl stránce (str. 81). To nebyly "prezidentské volby v historii Československého státu"?

O spíše žurnalistickém pojetí práce svědčí - dle mého názoru - i struktura jednotlivých částí - "volbav psané rovině" a "volba ... v praktické rovině". Nejsem přesvědčen o správnosti takového "oddělení". Ani název "Sametová revoluce" není ústavně právním

termínem. Naproti tomu - proč "tzv. ústavodárné Národní shromáždění" (str. 35), když ústavodárné Národní shromáždění byl oficiální název?

Hodnotu práce tak spatřuji spíše v přehledném sebrání faktů na dané téma. Je napsána velmi "čtivě", přehledně, s odpovídající úrovní jazykového, stylistického i grafického zpracování.

Další vyjádření k práci:

Jak jsem konstatoval již výše, nemá práce převažující ústavně právní aspekt a ty ústavně právní aspekty, které obsahuje, nejsou zcela bez chyb. Za nepodstatnou chybu považuji název kapitoly na str. 51 a 56 - "Prezidentské volby v období účinnosti páté hlavy Ústavy Československé socialistické republiky". Proč jenom za dobu účinnosti páté hlavy? Ústavu je nutné brát jako celek. Navíc pátá hlava Ústavy ČSSR obsahovala ustanovení o vládě, ne o prezidentu republiky.

Za ústavně problematičtější však považuji autorovo tvrzení na str. 67, že prezident Svoboda byl "zbaven své prezidentské funkce". Z čeho tak diplomant dovozuje? Jakým aktem se tak stalo? Stejně tak jsou ústavně nepřesné obraty na str. 68 a 69 "českých poslanců Sněmovny národů" a "slovenských poslanců Sněmovny národů". Ústavní zákon o československé federaci hovoří o "poslancích zvolených v České socialistické republice" a o "poslancích zvolených v Slovenské socialistické republice". Do "českých" a "slovenských" poslanců by se totiž "nevešli" poslanci, příslušníci národnostních menšin, kteří ve Sněmovně národů též byli zastoupeni. Možná zdánlivá maličkost, slovíčkaření. Ale má větší ústavní význam přesná citace ústavního zákona, nebo uvedení (na téže stránce), že konec schůze byl v 11 hodin a 36 minut?

Doporučení práce k obhajobě:

Přes uvedené výtky práci **doporučuji** k ústní obhajobě.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Při ústní obhajobě by se J. Januš měl jednak vyjádřit k výtkám v tomto posudku a jednak vyslovit k otázce legitimacy volby dr. Emila Háchy prezidentem v r. 1938 v kontextu s ústavním dekretem č. 11/1944 Úř. věst. čs., o obnovení právního pořádku (ne řádu, jak autor uvádí na str. 33), resp. v kontextu s dobou nesvobody.

Navržený klasifikační stupeň:

Celková klasifikace je odvislá od ústní obhajoby práce; vzhledem k výtkám uvedeným v tomto posudku však dle mého názoru nemůže být lepší než **dobře**.

V Praze dne 13. 9. 2011

JUDr. Jiří Hřebejk

Posudek oponenta diplomové práce.

Jméno diplomanta: **Jan Januš**

Téma a rozsah práce: **Prezidentské volby v historii Československého státu; 108 stran (85 stran textu)** ovšem při nižším počtu znaků na stránku - předepsaný rozsah diplomová práce ale splňuje

Datum odevzdání práce: **červen 2011**

Aktuálnost (novost) tématu:

Pro ústavní právo jako předmět platného práva předložená diplomová práce aktuální není. Je převážně popisem právní úpravy a vlastních prezidentských voleb v Československu od r. 1918 do roku 1992, resp. do roku 1990. Již samo téma by zřejmě mělo být zpracováno na katedře právních dějin, protože existence Československa a jeho ústavních institutů je uzavřenou kapitolou.

Náročnost tématu:

Zvolené téma bylo pro autora na jedné straně náročné v tom, že není "pamětníkem" doby a událostí, které popisuje, a tudíž musel všechno vyčíst z pramenů a z literatury. Na druhé straně není zvolené téma náročné v tom, že vše bylo literaturou zpracováno, popsáno. Autor tak vytěžil prameny a shrnul je do své diplomové práce. Práce je převážně popisná, autor právní úpravu neanalyzuje, nezkoumá její efektivitu.

Kriteria hodnocení práce:

Po stránce formální (rozsah, jazyk, práce s prameny, poznámkový aparát, seznam literatury) práce splňuje požadavky na tento druh prací kladených. Po stránce obsahové mám však značné pochybnosti, že práce je z ústavního práva. Na pozadí ústavní a zákonné úpravy někdy velmi detailně popisuje průběh prezidentských voleb v Československu. Je jistě zajímavé si přečíst, v kolik hodin přesně začala a skončila jaká schůze a kdo na ní promluvil, ale má to ústavní význam? Práce je tak spíše "literaturou faktu", ústavních aspektů si všímá jen velmi málo a okrajově. Pro diplomovou práci z ústavního práva by jistě bylo přínosnější, kdyby např. autor zaujal názor, jak měl být skládán slib prezidenta (měl-li prezident slib přečíst, podepsat či jen říci "slibuji") nebo z jakého počtu volitelů se určoval minimální počet hlasů nutných pro zvolení kandidáta, kdo vůbec kandidáty mohl navrhopvat, v jakých lhůtách, kdy přesně začínalo funkční období prezidenta a kdy končilo apod. Problém určení délky funkčního období prezidenta Novotného (zvoleného v r. 1957 podle Ústavy z 9. května 1948 na sedm let) po nabytí účinnosti Ústavy ČSSR (která pro prezidenta republiky stanovila pětileté funkční období), snad přímo vybízí k úvaze o úloze "přechodných ustanovení" v právním předpise.

Na druhé straně se rozhodně diplomantovi nedá upřít faktografická až detailní přesnost při popisu jednotlivých volebních schůzí, využití značného záběru pramenů (literatury, právních předpisů, internetu). Stejně tak oceňuji, že se, až úzkostlivě, drží tématu (někdy by širší společenské souvislosti zřejmě nebylo na škodu zmínit): Nepochopitelné však pro mě je, proč marné pokusy o zvolení prezidenta ČSFR v roce 1992 odbyl na půl stránce (str. 81). To nebyly "prezidentské volby v historii Československého státu"?

O spíše žurnalistickém pojetí práce svědčí - dle mého názoru - i struktura jednotlivých částí - "volbav psané rovině" a "volba ... v praktické rovině". Nejsem přesvědčen o správnosti takového "oddělení". Ani název "Sametová revoluce" není ústavně právním

termínem. Naproti tomu - proč "tzv. ústavodárné Národní shromáždění" (str. 35), když ústavodárné Národní shromáždění byl oficiální název?

Hodnotu práce tak spatřuji spíše v přehledném sebrání faktů na dané téma. Je napsána velmi "čtivě", přehledně, s odpovídající úrovní jazykového, stylistického i grafického zpracování.

Další vyjádření k práci:

Jak jsem konstatoval již výše, nemá práce převažující ústavně právní aspekt a ty ústavně právní aspekty, které obsahuje, nejsou zcela bez chyb. Za nepodstatnou chybu považuji název kapitoly na str. 51 a 56 - "Prezidentské volby v období účinnosti páté hlavy Ústavy Československé socialistické republiky". Proč jenom za dobu účinnosti páté hlavy? Ústavu je nutné brát jako celek. Navíc pátá hlava Ústavy ČSSR obsahovala ustanovení o vládě, ne o prezidentu republiky.

Za ústavně problematičtější však považuji autorovo tvrzení na str. 67, že prezident Svoboda byl "zbaven své prezidentské funkce". Z čeho tak diplomant dovozuje? Jakým aktem se tak stalo? Stejně tak jsou ústavně nepřesné obraty na str. 68 a 69 "českých poslanců Sněmovny národů" a "slovenských poslanců Sněmovny národů". Ústavní zákon o československé federaci hovoří o "poslancích zvolených v České socialistické republice" a o "poslancích zvolených v Slovenské socialistické republice". Do "českých" a "slovenských" poslanců by se totiž "nevešli" poslanci, příslušníci národnostních menšin, kteří ve Sněmovně národů též byli zastoupeni. Možná zdánlivá maličkost, slovíčkaření. Ale má větší ústavní význam přesná citace ústavního zákona, nebo uvedení (na téže stránce), že konec schůze byl v 11 hodin a 36 minut?

Doporučení práce k obhajobě:

Přes uvedené výtky práci **doporučuji** k ústní obhajobě.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Při ústní obhajobě by se J. Januš měl jednak vyjádřit k výtkám v tomto posudku a jednak vyslovit k otázce legitimacy volby dr. Emila Háchy prezidentem v r. 1938 v kontextu s ústavním dekretem č. 11/1944 Úř. věst. čs., o obnovení právního pořádku (ne řádu, jak autor uvádí na str. 33), resp. v kontextu s dobou nesvobody.

Navržený klasifikační stupeň:

Celková klasifikace je odvislá od ústní obhajoby práce; vzhledem k výtkám uvedeným v tomto posudku však dle mého názoru nemůže být lepší než **dobře**.

V Praze dne 13. 9. 2011

JUDr. Jiří Hřebejk